

Danseglæde – derfor!

Et inspirationskatalog der kan bruges i forbindelse med forløbet under **UDFORSK** for de yngste og mellemste børnehavebørn

Introduktion

Udforsk for de yngste og mellemste børnehaverbørn består af to forskellige forløb med mulighed for at slå dem sammen til ét samlet.

Forløbet **Danseglæde – derfor!** er beskrevet nedenfor.

Forløbet **Demokrati og drøn på festen** er beskrevet andet sted på UDFORSK hjemmesiden.

Danseglæde – derfor!

Gennem UDFORSK får børnehaverne i Varde Kommune hvert år besøg af Tiny Dancer med en interaktiv danseforestilling. Besøget retter sig mod de yngste og mellemste børn.

I forløbet møder børnene kultur som æstetisk praksis. De skal se en danseforestilling med kompagniet TinyDancer, der netop har sans for at inddrage børnene i forestillingerne. Selve forestillingen kan være forskellig fra år til år, men det kan også være den samme forestilling, som I får ud flere gange. Der er mulighed for at få forestillingen ud til jer i institutionerne, hvor den tilpasses rammerne, eller der er mulighed for, at I kan se forestillingen ude i byen med mørklægning, lyssætning og hele baduljen.

Derudover har I hver især i alle børnehaver modtaget materialet 'Dansekarrusellen', som er et materiale, der kan få danseglæden til at boble! Materialet er leveret med en udførlig vejledning i en fin æske, som I må beholde. Til materialet er der lavet en introduktionsvideo, hvor børn og voksne fra Smørhullet i Varde viser, hvordan kortene kan anvendes sammen med danser Mette Møller Overgaard. Vi anbefaler, at I bruger videoen som fælles opstart, så I kan snakke sammen om indholdet - eller alternativt ser den hver for sig, når I har tid.

På UDFORSK hjemmesiden får I desuden mulighed for at tilgå en lille videohilsen, hvor danserne præsenterer sig selv. Videohilsenen giver indblik i, hvilken oplevelse I har i vente, og sætter ansigt på de dansere, som børnene skal møde. Se den sammen med børnene som forberedelse før besøget.

Om dans, koreografi og kontekst

Gennem UDFORSK vil I møde dans og koreografi i en konstant udvikling, der som al anden nutidskunst er inspireret af verden omkring os. Dans og koreografi er kompositioner af bevægelse i tid og rum. Gennem dans og koreografi kan vi udtrykke handlinger, tanker, følelser og bevidsthed. Dans er et kropsligt sprog. Tiny Dancer har skabt den forestilling, som I skal møde. De har deres egen særlige koreografiske tilgang, som de vil dele med børnene og jer som publikum og deltagere.

Kunstnerne fra Tiny Dancer skaber et interaktivt rum, hvor dans, koreografi, lyd og fantasi er i centrum. I forestillingen handler det om at sanse, lytte og være til stede sammen i et kunstnerisk rum.

Efter I har haft besøg af Tiny Dancer og fået inspiration og måske lyst til at arbejde mere med dans og udtryk i børnehaven, kan I gå videre med det pædagogiske værktøj: Dansekarrusellen¹.

Hvad er Dansekarrusellen

Dansekarrusellen er et pædagogisk værktøj til at arbejde med dans og udtryk i dagtilbud. Med Dansekarrusellen får I et materiale, som på en åben måde understøtter det pædagogiske arbejde med børnenes oplevelse af egen krop. Med et æstetisk afsæt styrker materialet børnenes muligheder for at bevæge sig, udtrykke sig, vise sig, indgå i fællesskaber og opleve sig selv i kropslige samspil med andre.

Materialet består af en vejledning og en æske med forskellige kort, der indeholder forslag til dans og bevægelse. I kan sammensætte kortene på utallige måder og variere både sværhedsgrad og varighed ift. aktiviteten med børnene. Det kræver ikke særlig danseerfaring at anvende materialet, ligesom der ikke er noget, der er rigtigt og forkert i udførelsen af aktiviteterne! Det handler om bevægelsesglæde og om at prøve noget nyt sammen på en legende og inkluderende måde.

Til materialet ligger en playliste med musik på Spotify, som I frit kan benytte jer af. Mette Møller Overgaard fra Tiny Dancer har sammensat et introprogram ud fra nogle af dansekortene specielt til Varde Kommune, så I kan få en fornemmelse af, hvordan I kan arbejde med materialet. Materialet er afprøvet og testet med børn fra Børnehaven Kærhøgevej samt Smørhullet.

Derudover er der udarbejdet en introduktionsvideo med Mette Møller Overgaard. Da UDFORSK rækker ind i fremtiden og nye medarbejdere løbende ansættes, giver en video mulighed for at personalet individuelt kan orientere sig, når det passer ind i arbejdsplanen.

Pædagogiske værdier

Dansekarrusellens indhold og arbejdsformer værdsætter, at vi er forskellige, også når vi udfolder os kropsligt. Materialet påskønner modet til at være opfindsom, prøve noget nyt, turde fejle og se sjov, speciel eller underlig ud – samtidig med at børnene oplever sig som en del af et fællesskab. Et fællesskab, hvor man er opmærksom, giver plads og tager hensyn til hinanden.

Materialet er en modvægt til dyrkning af den idealiserede krop og bidrager til udviklingen af bevægelsesglæde og opfindsomhed. Der er altså ikke noget, der er rigtigt eller forkert i

¹Der er indkøbt i alt 40 æsker af Dansekarrusellen, som er blevet delt ud til hver daginstitution.

udførelsen af aktiviteterne. Aktiviteterne er tænkt som rammer, der inviterer til at bevæge sig på forskellige måder sammen med andre.

Hvordan kommer I i gang?

Danseaktiviteterne igangsættes ud fra en enkelt styret ramme. Som voksne går I ind i legen og dansen sammen med børnene for dermed at fremme den kropslige leg med bevægelsernes muligheder.

Som pædagog skal du derfor have fokus på at være procesorienteret indenfor rammen. Når Dansekarrusellen er i gang, skal du tillade dig selv at slippe grebet i de konkrete danseaktiviteter og sammen med børnene gå på opdagelse i nuet.

Dansekarrusellen 'Varde Pakken' og en introduktionsvideo

For at gøre det lettere at komme i gang, har Mette Møller Overgaard på forhånd udvalgt nogle kort og sammensat et program specielt til Varde Kommune. Sammen med børn og voksne fra Smørhullet i Varde demonstrerer Mette i introduktionsvideoen, hvordan I kan bruge kortene og arbejde med børnene i rammen af Dansekarrusellen. Videoen beskriver først, hvordan materialet er sammensat, og de forskellige elementer foldes ud. Bagefter vises, hvordan en 5-30 minutters aktivitet kan se ud sammen med børnene. Det er en skøn video – se den 😊! Videoens varighed er ca. 24 min.

Når I vil danse med børnene, kan I vælge at starte med enkelte dele eller I kan starte med hele 'Varde Pakken'.

Varde Pakken - overblik

Fremgangsmåde: Intro til dansekarrusellen, ét kort i hver farve, mellem spil og afslutning.

Øvelsen	Kort	Formål
Karrusellen bliver klar	Gråt kort- Start	Rammefortælling
Klap dig op	Gråt kort- Overgang #3	Energisk centrering
Ballonen	Gråt kort- Overgang # 1	Vejrtrækning og grounding
Snurre, dreje, hoppe	Gråt kort- Overgang #2	Energisk mellem spil
Vi maler rummet	Grønt kort- Bevægelse	Bevidsthed om kropsdele som igangsættere
Snurre, dreje, hoppe	Gråt kort- Overgang #2	Energisk mellem spil
Igennem labyrinten	Orange kort- Rum	Rumlige forhold
Snurre, dreje, hoppe	Gråt kort- Overgang #2	Energisk mellem spil
Robotdans	Lilla kort- Relation	Berøring, aktion og reaktion
Tegn bevægelserne	Gråt kort- Afslutning	Visuel refleksion , to og to.

Når I bliver fortrolige med fremgangsmåden, kan I selv udvælge og tilføje andre kort fra Dansekarrusellen og kombinere løs fra materialet. Der er desuden udarbejdet en playliste til Dansekarrusellen, som I kan plukke i. Det giver mulighed for, at I selv kan sammensætte jeres eget program².

Find playlisten til 'Varde Pakken' her:

<https://open.spotify.com/playlist/3A9ehPSIVWppRMfZeUzRU4?si=01de6cbca9204983&pt=0a1e909fedb070af769317ba1e824301>

Find playlisten til materialet Dansekarrusellen her:

[KORA, Dansekarrusellen - playlist by Dansehallerne | Spotify](#)

Før og efter materiale:

Da forestillingerne kan variere fra år til år, betyder det, at før- og efter materialet ikke behandler selve temaet for forestillingen. Materialet drejer sig derfor mere generelt om dans og bevægelse samt den oplevelse, som børnene får ved at deltage i en interaktiv danseforestilling. Læringsmaterialet 'Dansekarrusellen' blev derfor valgt ift. at inspirere til mere dans og bevægelse i dagtilbud.

Derudover har **Kulturpakker.dk** forslag til, hvordan man kan forberede børnene og samle op igen, når man har været sammen om en kulturel oplevelse. I kan gøre følgende:

Forberedelse af børnene FØR forestillingen:

Se først Tiny Dancers videohilsen, som I finder på UDFORSK.dk, sammen med børnene.

Snak bagefter med børnene om:

- 1) Hvad tænker I på, når I hører ordet dans?
- 2) Hvad tror I, at der kommer til at ske?
- 3) Hvad tror I, at I kommer til at... se? høre? mærke?

Opsamling med børnene EFTER forestillingen:

Snak med børnene om:

- 1) Hvad gjorde størst indtryk på jer?
- 2) Hvad fik oplevelsen jer til at tænke på?
- 3) Tænk på en ting, som I lagde særligt mærke til under forestillingen fx en bestemt person, en bevægelse, et instrument, et ord, en følelse, en lyd osv.
- 4) Hvad så I? Nævn fx tre ting, I så under oplevelsen.
- 5) Hvad hørte I? Nævn fx tre lyde, I hørte under oplevelsen.

² Afsnit skrevet af Mette Møller Overgaard

- 6) Hvad mærkede I? Nævn fx tre ting, I gjorde under oplevelsen og snak om hvordan det føltes.
- 7) Hvad giver oplevelsen jer lyst til at gøre?

Børnene kan besvare spørgsmålene på forskellig vis:

- 1) Mundtligt: Fortælle om tankerne.
- 2) Med billedsprog: Fx tegne eller male billeder.
- 3) Med kroppen: Fx skabe kropsskulpturer - vise med kroppen, hvad de tænker på.

Formålet med en fælles opsamling:

- At finde ud af, at der er mange forskellige måder at opleve kunst på
- At tage udgangspunkt i børnenes egne erfaringer
- At øve dét at lytte og stille spørgsmål³

Der er ingen rigtige og forkerte svar:

”En kunstnerisk oplevelse skal ikke altid sprogliggøres, imidlertid viser erfaringer, at børnenes mulighed for at dele oplevelsen med andre forstærkes, når de reflekterer højt over den. Det er ikke et spørgsmål om at gætte rigtigt i forhold til, hvad oplevelsen handler om. Pointen er at give plads til de mange forskellige oplevelser og erfaringer, som børnene naturligt vil have, og at skabe et nuanceret rum, hvor alle oplevelser er lige gode og gyldige”⁴.

Lidt om tankerne bag forløbet:

UDFORSK tilbyder dans til børnehaverne, fordi børn i den alder lærer, kommunikerer og udtrykker sig med kroppen. Forløbet handler ikke om at lære at danse, men om at bevæge sig sammen og udforske hvad kroppen kan. Dans er kropslig kommunikation, udtryk, fælles oplevelser og danseglæde, og forløbet kredser om de legende, sanselige, musiske og sociale aspekter.

Læreplanstemaerne⁵ som forløbet primært relaterer til:

- Kultur, æstetik og fællesskab.
- Krop, sanser og bevægelse.

Dans er oplagt at inddrage i det pædagogiske arbejde ift. læreplanstemaet ’Krop, sanser og bevægelse’

³ Kilde: Kulturpakker, *Forventnings- og oplevelseskort*, https://www.kulturpakker.dk/files/Forventnings-_og_oplevelseskort.pdf.

⁴ Kilde: Dansehallerne, *KORA – Undervisningsmateriale*, <https://www.dansehallerne.dk/kora-undervisningsmateriale>.

⁵ I henhold til gældende bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer (BEK nr. 28/06/2018: <https://www.retsinformation.dk/api/pdf/202350>).

To pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops og bevægelses glæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Læs mere om læreplanstemaet her: [Krop, sanser og bevægelse](#)

Spilleplanen og det praktiske:

Forud for hvert forløb bliver der udarbejdet en spilleplan med de eksakte lokationer og tidspunkter for forestillingerne. UDFORSK kontakter den daglige leder for at høre om mulighederne i den enkelte institution. Den endelige spilleplan kommer til at ligge på UDFORSK.dk.

I yderkanterne af kommunen bliver forestillingerne primært afviklet ude i daginstitutionen for at undgå transport. I Varde, hvor det er muligt at slå flere grupper sammen i et større lokale, kan grupperne blive lidt større. Forestillingerne vil da foregå i grupper af max 50 børn for at sikre ro om børnenes oplevelse.

Forestillingerne i institutionerne afvikles i et ryddet, rent og opvarmet rum, som egner sig til bevægelse. Rummet skal være min. 5x7 meter eller 6x6 meter og må ikke være et gennemgangsrum! Det skal være opvarmet til 20 grader og rengjort.

Afvikles forestillingerne i en gymnastiksal skal salen være min. 8x8 meter og 3 meter høj og med fjedrende trægulv eller fjedrende sportsgulv, ikke beton eller laminat/klikgulv lagt direkte på beton. Dette af hensyn til danserne. Scenografien bliver markant bedre, hvis det er muligt at mørklægge lokalet!

Spilleplanen udarbejdes med hensyntagen til dansernes familieliv, dvs. at det kan blive nødvendigt at forestillingerne afvikles fx 2 uger ad gangen og så en pause - i stedet for 5 uger i ét stræk.

Vi gør opmærksom på, at der kan forekomme ændringer i spilleplanen fra år til år, da størrelsen på børnegrupperne vil variere, ligesom andre forhold kan spille ind som fx adgang til velegnede lokaler.

Rigtig god fornøjelse med dansen og børnene!!!

Litteraturliste:

Børne- og Undervisningsministeriet, *Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven)*, LBK nr. 988 af 27. august 2024, <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/988>.

Dansehallerne. *KORA – Undervisningsmateriale*. Accessed August 21, 2025. <https://www.dansehallerne.dk/kora-undervisningsmateriale>.

Kulturpakker. *Forventnings- og oplevelseskort*. Haderslev Kommune m.fl. Accessed August 21, 2025. https://www.kulturpakker.dk/files/Forventnings-_og_oplevelseskort.pdf.